

התפנית דרוקר

לפני כחודשיים האזין אחד משופטי בית המשפט המחוזי להודעה קולית במשיבון הסולרי של רעייתו. "שלום, מדבר עורך דין רביב דרוקר", אמר הקול במשיבון, בהודעה שיועדה לשופט. "הוא התקשר לאשתי משום שהטלפון שלי חסוי, ובהודעה ביקש להתנצל על משהו והודה כעורך הדין רביב דרוקר", נזכר השופט. בדיקה בלשכת עורכי הדין מגלה שדרוקר אמנם למד משפטים, אבל מעולם לא קיבל רישיון של עורך דין. "רביב דרוקר לא מר פיע ברשימת עורכי הדין של הלשכה", מוסרת דוברת הלשכה, עו"ד שמרית רגב. עד כמה ההתחזות הזאת חמורה? סעיף 97 לחוק לשכת עורכי הדין קובע שמי שמתחזה לעורך דין דינו מאסר שנה או קנס. "אין לי מושג למה הוא הודה כעורך דין", אומר אותו שופט. גם לנו לא.

האנשים שמכירים את דרוקר דווקא לא כל כך מרפתעים מהסיפור עם השופט. כברנ"ה המצומצמת של הכתבים שנעים סביב מסדרונות הפוליטיקה והמשפט הוא מכונה 'חפיף דרוקר', "בגלל החפיפניות בסיפורים שהוא מביא ובקשר שלהם לאמת", מסביר אחד מהם. כשבאים לברר על מה הם מדברים מגלים שלא צריך ללכת יותר מדי רחוק, אפשר פשוט להקשיב לדריו של דרוקר עצמו. ביולי 2000, כששימש ככתב המדיני של גלי צה"ל, נסע כשליח התחנה יחד עם רוז ברקאי כדי לכסות את פסגת קמפ דייוויד. הקולגות מספרים שדרוקר שלח מדי יום דיווחים אופטימיים על הסכם שמתקרב לסגירה, עד שב־18 ביולי דיווחו נחום ברנע ושמעון שיפר ב'ידיעות אחרונות' על פיצוץ בשיחות וחזרה הביתה. לרוז מזלם של דרוקר וברקאי, הם נסעו באותו יום למלון בושינגטון, כדי לבלות ולהנחיל מהדיווח האינטנסיבי.

אנשי גלי צה"ל ניסו לקבל דיווח מיידי על הנעישה בארה"ב, מה שהותיר את דרוקר וברקאי במבוכה גדולה. הפתרון היה פשוט, דרוקר עצמו סיפר על כך בפאנל במכון הרצוג של אוניברסיטת תל אביב, שנערך ב־12 בינואר 2005 בהנחיית ר"ד יורם פרי. וכך הוא מתאר לקהל: "אמרנו לי במערכת שהשמיים נפלו במובן העיתונאי. 'ידיעות אחרונות' מספר שהפסגה נכשלה... עוד שנייה מעלים אותי ברדיו ואין לי כלום מה להגיד... בייאוש הגדול אתה לא יודע מה לעשות. אמרנו: נתקשר לקמפ דייוויד. אין לנו באמת מקורות מידע אמיתיים שיכולים להגיד לנו מה קורה שם... ובאותו הזמן אנחנו משרדים על הרמה הגדולה מקמפ דייוויד: 'האורות דולקים כל הלילה' (צחוק בקהל). רוז ברקאי אומר לאילנה דיין, כשהוא מסתכל בחלון של המלון: 'אני מפה רואה את הרכבים עולים ויורדים'. לשנייה אינסטינקטיבית אני מסתכל גם דרך החלון, ואז אני מבין שאין סיכוי בעולם לראות מכאן את החצר, לא את קמפ דייוויד."

"כנראה שלא הסברתי את עצמי נכון בכנס", טוען דרוקר שלוש וחצי שנים אחרי. "כל הכתבים ששדרו מקמפ דייוויד שידרו ממקום סמוך שנקרא פרדריק. היה לילה אחד בוועידה שרזי ואני החלטנו לנסוע לווינגטון, ליהנות, לבלות ולשדר משם. הגיע טלפון מהמערכת שסיפר על הכותרת הראשית ב'ידיעות אחרונות'. לאור זאת, רוז ואני, בצער רב, החלטנו לא להישאר בושינגטון, לנסוע חזרה לפרדריק ולשדר משם. לא הצגנו את עצמנו כאילו אנחנו משרדים במקום שלא היינו בו."

רוז ברקאי: "אם אכן חברי הטוב רביב אמר שהשידור היה מושינגטון, אז הוא סובל מאמנזיה".
 "זה בריוק רביב דרוקר", מפרשן אחד מהעיתונאים שעברו איתו. "יותר מהכל הוא נהנה להציג, לצייר קו לאז' של עובדות שאינן קשורות בהכרח למה שקורה בשטח, כמו המקרה בקמפ דייוויד. מבחינתו, עיתונות היא קודם כל שואו, מופע ראווה יחיד של המלהטט רביב דרוקר. כשעבר ב'מעריב' ראש מערכת החדשות היה קורא לו 'נער השעשועים של העולם המערבי'. לא ממש החשיבו אותו כעיתונאי, אלא כמי שמשעשע במקצוע להנאתו, אחד שמתפרסם ונפגש עם אנשים חשובים, שלא היו סופרים אותו אלמלא היה עיתונאי".
 גם היום, כשהוא הפרשן הפוליטי של ערוץ 10 ומגיש את מהדורת שישי יחד עם עפר שלה, נשמעות כלפיו טענות דומות. "דרוקר מאוהב בהילה של הפרשן המפורסם בטלוויזיה", אומר מכר שלו. "שאלתי אותו פעם מה הוא אוהב בעיתונות והוא ענה תשובה של מתמודד מ'כוכב נולד': 'תראה אותי, אני נכנס לסופר וכולם מסתכלים עלי, מפנים לי את התור'. יצר הפריסום חוק אצלו יותר מכל החושים העיתונאיים יחד."

חלק א' // רב תומחה

סיפור הגעתו של דרוקר לערוץ 10 חושף איש שאוהב כל כך את דעותיו, עד שהיה מוכן למתוח אותן על פני ערוץ טלוויזיה שלם. ב־2003, כשחזר מלימודים בהרווארד - אחרי ששימש ככתב 'מעריב' וכתב מדיני בגלי צה"ל - הוא הגיע לערוץ הצעיר עם רעיון פורץ. "הוא פנה אלינו והציע את אחד הרעיונות המורזים ביותר בתולדות הערוץ, שמעיד מה הוא חושב על עצמו", מספר בכיר בערוץ 10. "אף שמעולם לא עסק בטלוויזיה ולא היה לו רקורד בעריכה ובהגשה, הוא הציע להגיש ולערוך תוכנית יומית שתתעסק בכל פעם בנושא אחר. פעם בספורט, פעם בפוליטיקה, במי שפט, כלכלה, עסקים ותקשורת. הנימוק שלו היה: 'אני מומחה בכל הדברים'. זה היה מגוחך."

"תגובתנו להצעת התוכנית של דרוקר היתה חיובית. ציני. האיש לא הבין את המורכבות של התעשייה. הצעתו היתה משולה לספורטאי שיום אחד רץ 3,000 מטר משוכות, ביום השני משחק כדורגל ובשלישי מופיע בליגת העל בכדורסל. אמרנו שלא נראה לנו שתוכנית כזו תוכל למצוא משבצת, אבל יש מקום פנוי ככתב מפלגות בחברת החדשות. הוא ויתר מיד על תוכניתו הגרנדיוזית והסכים להפוך לכתב, תפקיד שאותו הוא ממלא עד היום. בהתחלה הוא התקשה להשתלט על המדיום ולהביא סיפורים טובים, אבל לזכותו ייאמר שעם הזמן רכש יסודות והפך לפרשן דומיננטי."

דרוקר הגיע לערוץ 10 עם כמה נקודות בעייתיות בעברו המקצועי. הכוללת שבהם היתה הפסד בתביעת דיבה ענקית שהגיש נגדו יו"ר הכנסת לשעבר דן

תיכון. ב־99', כשהיה כתב בגלי צה"ל, הציג דרוקר תחקיר שבו הוצג תיכון כמי שזים פטור מתשלום מס על מוצרים כיו"ר הכנסת, כמי שפטר את חברי הכנסת מתשלום המס וכמי שבעצמו נהנה מהפטור.

תיכון טען שלא היו דברים מעולם, מיהר לבית המשפט, וב־2004 נגזר על דרוקר, גלי צה"ל והעורך גולן יוכפו לשלם פיצויים של 450 אלף שקל ועוד 50 אלף שקל הוצאות משפט. בערעור נקבע שהסכום יופחת ל־300 אלף שקל, עדיין מהסכומים הגבוהים ששולמו אי פעם בישראל בתביעות של לשון הרע.

השופט צבי זילברטל מתח בפסק דינו ביקורת נרחבת על התנהלותו של דרוקר בתחקיר וקבע עוברה מדהימה: דרוקר לא עיין בפרוטוקולים של ישיבות הכנסת הקשורות לממצאים שכביכול חשף - ואף אישר את זה בבית המשפט. "בעמדת הנתבעים עצמם, וליתר דיוק בעמדת האחראי העיקרי לאמור בכתבה דרוקר, ניתר לאתר סחף מסוים", קובע השופט בסעיף 27 בפסק הדין.

"בחקירתו הנגדית של דרוקר הוא חוזר על העמדה 'המרוכבת', לפיה בפועל לא ניתן פטור לחברי הכנסת... שינוי גירסה זה אינו ענין של מה בכך. כפי שיתברר לאחר סקירת העובדות, לא ניתן לקבוע כי העובדות שהוצגו בכתבה, ועיקרן שהתובע יום פטור ממס ושהוחלט על פטור כזה, אכן משקפות את האמת. דרוקר הבחין בכך בעצמו כאשר מלוא החומר נפרש לפניו במהלך ההתדיינות."

"הוא נפל עלי שעה אחרי שחזרתי מחו"ל", משחזר דן תיכון, "אמרת לי שאין לי מושג על מה הוא מדבר

וביקשתי את הכתבה. הוא לא העביר אלי שום כתבה, ולמחרת בבוקר התחילו לטבוח בי כל היום בצורה רצינית. עשו עלי יום שידורים בגלי צה"ל מרבע לשבע בבוקר עד חצות. כל חצי שעה היה מבזק, רק ששכחו לשאול אותי ולא ביקשו ממני תגובה. גם לא פנו לכנסת כדי לקבל את תגובת דובר הכנסת."

ממי קיבלת את הכסף?

"משרד הביטחון. דרוקר לא שילם שקל על הטעות שלו. כל העסק הזה הוא שערווייה. במקום שפרקליטות המדינה תגן עלי, היא הגנה על דרוקר. הרי הוא לא חייל, אז מה פתאום המדינה צריכה לשלם את הפשלות שלו? משלמי המיסים, בסופו של דבר, כיסו את הנפילה של דרוקר. השתבשו היוצרות כאן לגמרי. אני לא מבין, למה המדינה היתה צריכה לשלם חצי טנק בעבורי ולא דרוקר עצמו, שפירסם את התחקיר? לשמחתי, השורפט לא השאיר אבן אחת לא הפוכה ויצאתי נקי לגמרי כמובן. דרוקר הוא שהורשע. השופט קרע אותו לחתיכות. הערעור רק הקטין את הנוק למדינה."

בגלי צה"ל מספרים שאת התחקיר הכושל על תיכון מלמדים עד היום בקורסים של התחנה. "למרות הכל דאגו בגל"צ שדרוקר לא ישלם אישית את הקנס", טוען בכיר לשעבר בתחנה. "דרוקר הוא לא אחד שעובר עם טורייה, לא חופר בשטח. התחקיר על דן תיכון גרם לו כויות רציניות. הוא אוהב את ההגשה, לומר 'שלום רוז, שלום רפי' כזה. אנחנו לא ידענו שהוא שידר מושינגטון עם ברקאי, אבל לא התפלאנו כשהוא הודה בזה מאוחר יותר. דרוקר שייך לסוג עיתונות שהתפתחה בשנים האחרונות: עיתונות ללא בסיס. הוא מדקלם הגייגים, מעדיף לא לכתת רגליים."

הוא שנון, רהוט, מתוחכם והפך תוך זמן קצר לאחד מכוכבי ערוץ 10. אבל מאחורי החיוך הציני של רביב דרוקר מסתתר עיתונאי שנוי במחלוקת. הוא התחזה לעורך דין, דיווח על שיירת המכוניות בקמפ דייוויד למרות שלא שהה שם, ואת התחקיר שלו על יו"ר הכנסת לשעבר מלמדים עד היום בגלי צה"ל אחרי שנתבע לדין והפסיד. הסיפור המלא

★ רז שכניק ★

בכיר בערוץ 10: "אף שמעולם לא עסק בטלוויזיה ולא היה לו רקורד בעריכה ובהגשה, הוא הציע להגיש ולערוך תוכנית יומית שתעסק בכל פעם בנושא אחר. הנימוק שלו היה: 'אני מומחה בכל הדברים'. זה היה מגוחך"

דרוקר: "אני לא אוהב להתהדר בנוצותי, אבל מספר חוקרים שלי הפכו לחקירות משטרה, כמו הזיופים בבחירות במפלגת העבודה או תעשיית השחיתות של מינויי אולמרט"

מכר: "דרוקר מאוהב בהילה של הפרשן המפורסם בטלוויזיה. שאלתי אותו פעם מה הוא אוהב בעיתונות, והוא ענה תשובה של מתמודד מיכוכב נולד: 'תראה אותי, אני נכנס לסופר וכולם מסתכלים עלי, מפנים לי את התור'"

העריייה בבחירות הבאות, ובתמורה ימונה איציק מיכאלי, מקורבו של אולמרט, לתפקיד מנכ"ל העריייה.

ב-6 ביולי, במהדורת חדשות 10, קבע דרוקר שורטהיים הגיע לפגישה במשרד ראש הממשלה, בהשתתפות אולמרט, כדי לסגור את הדיל. בלשכה טענו מיד: אולי מרט בכלל לא נפגש עם ורטהיים ואין דיל כזה. מדובר בהמצאה. דרוקר פירסם שורטהיים ואולמרט נפגשו ברביעי, כשבאותו יום נערך קבינט של הממשלה בצפון בהשתתפות כ-40 איש, בהם גם ד"ר ורטהיים. בסיום היריעה הוא הוסיף ש"כל הצדדים מכחישים".

כתבים שונים שביקשו לעשות פולו אפ על הסיפור של דרוקר ופנו ללשכת ראש הממשלה לקבל תגובה, נענו ש"ורטהיים ואולמרט לא דיברו בישיבה. אולמרט הלך לדרוכר, ורטהיים הלך לדרוכר". "זה לא הפריע לדרוקר לשבת באולפן זוחל", מספר כתב טלוויזיה בכיר, "לספר על דיל פוליטי כביכול ולא לומר את האמת - שאולמרט נפגש עם ורטהיים בפורום פומבי של קבינט בצפון. העיקר לתקוע לאולמרט, גם אם אין קשר לאמת".

"הצטערתי שפירסמתי, כי הסיפור היה אפילו קטן מדי", מסנגר דרוקר על עצמו. "זה סיפור נורא

חלק ב' // הספין של הספין

היתרון של החדשות בטלוויזיה? אי אפשר לעטוף איתן דגים. שידרת וזה נעלם. ידיעה קצרה, טון פסקני, חיוך שבע, הערה צינית בסוף, הוסף מים חמים והגש ב-30 שניות לקהל בעל זיכרון של דג זהב. התוכן לא באמת חשוב, אנחנו מתעסקים כאן בתחושה. והתחושה היא שדרוקר יודע על מה הוא מדבר. אולי אפילו יותר מכתבים מדיניים מבוגרים יותר, רציניים יותר, אחראיים יותר. דרוקר ושותפו לחדשות שישי, עפר שלח, הם לא נצנוצים בודדים של חפיניקיות בתוך אפלה של רצינות. קיים קשר ברור בין השטחיות של החדשות הטלוויזיוניות לבין כוכבי עיתונות הטלוויזיה של שישי בערב. דרוקר ושלושה ממציבים את עצמם כמומחים לענייני הכל, בלי בולשיט, בלי אינטרסים פוליטיים באיזו חצר - תקשיבו לנו, כל השאר לא מספרים לכם את כל האמת. הם מביאים רייטינג נמוך משמעותית משל 'אולפן שישי', אבל עושים טלוויזיה מעניינת. לפי הערכות בענף, עלותו של דרוקר בערוץ 10 מסתכמת ב-100 אלף שקל לחודש.

דרוקר ושלושה יורים בכולם. בנוו מהול בצניניות הם קוטלים אנשים, גדולים כקטנים. השטחיות מדהימה, אולי מאוד חנינית לצופה בבית, אבל עבור אנשי מקצוע יש בכך משהו מכעים. לא כל התרחשות פוליטית מקורה בספין מחושב. לפעמים הקשר מקרי.

הנה דוגמה: לפני כחודש פירסם דרוקר שראש הממשלה קשר דיל עם ד"ר רפי ורטהיים, ראש עיי ריית קריית ביאליק ומועמד קדימה בבחירות לרשויות המקומיות. ד"ר ורטהיים יהיה מועמד קדימה לראשות